

EEN RONDJE VERHALEN VERTELLEN

Pete
Pronk

NARRATIO

Pete Pronk

EEN RONDJE

VERHALEN

VERTELLEN

Verhalen

voor elke maand van het jaar,

voor jong en oud.

Met tekeningen van:
Marika Lust

NARRATIO

CIP-gegevens Koninklijke Bibliotheek, Den Haag
NUGI 300/636 SVS 4.26.1
trefwoord: verhalen; oorspronkelijk

ISBN 90 5263 087 9

©september 1992 eerste druk
©april 1993 tweede druk
©juni 1995 derde druk

uitgeverij NARRATIO

Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem tel. 0183-628188

©Tekst: Pete Pronk

Tekeningen: Marika Lust

Foto: Henny Brouwer

Niets uit deze uitgave mag verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, Digi-boek of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

distributie in België: Liprobo, R. Dessainln 16, 2800 Mechelen

INHOUD

VOORWOORD	7
januari: LOODJE	9
WIT, ZWART EN GEEL	13
februari: ONBEWOONBAAR VERKLAARD	17
maart: RAB AB EN LACHE	21
DE DOOD, DE MOEDER EN HET KIND	31
april: DE DUIF	35
mei: JANS GANS	43
juni: EEN ENGEL UIT DE HEMEL	49
juli: MIMO	59
augustus: DE KUNSTENAAR	63
LABEDARBUS	69
oktober: PIET VERDRIET EN TROOST	73
november: DE ELFDE DAG	89
december: FIEDELDIEDOP	93
LIEDEREN:	
bij Fiedeldiedop	98
bij de merel en de meeuw	99
bij een engel uit de hemel	100
VERANTWOORDING	102

Voor Gezina en Lida,
voor hun verhalen

“Er zijn allerlei soorten verhalen. Sommigen ontstaan al vertellende, ze danken hun bestaan aan de taal en zolang niemand ze onder woorden brengt zijn ze nauwelijks meer dan een emotie, een hersenspinsel, een beeld of een ongrijpbare herinnering. Andere verhalen zijn er, kant en klaar, als appels, en die kunnen eindeloos herhaald worden zonder dat ze het gevaar lopen hun betekenis te verliezen. Zo zijn er ook aan de werkelijkheid ontleende en met inspiratie bewerkte verhalen, en verhalen, die in een moment van inspiratie opkomen en die echt gebeuren nadat ze verteld zijn.

En er zijn geheime verhalen, die verborgen blijven in het duister van het geheugen. Dat zijn een soort levende organismen, ze krijgen wortels en grijparmen, ze worden aangetast door schimmel en parasieten, en met de tijd veranderen ze in stof voor nachtmerries. Om de demonen van een herinnering uit te bannen is het soms noodzakelijk er een vertelling van te maken.”

Isabel Allende

VOORWOORD

Er was eens een enig kind,
dat niet wist wat hij wilde worden.

“Laat je handen wapperen,”

sprak zijn vader, die zijn hele leven al niet anders deed.

En zo timmerde de jongen er lustig op los tot dat hij genoeg
kreeg van al maar spijkers met koppen te moeten slaan.

Hij kocht een camera, leerde de geheimen van de Donkere
Kamer en ontwikkelde zich in het kijken naar de mensen en de
dingen.

Al ziende rezen de vragen omtrent de zin van het bestaan en
de man bestudeerde oude Boeken in hun taal en kreeg ook
voor de beelden, de beweging, de kleur, het contrast en de
kompositie in de oude verhalen.

In de vage voetsporen van zijn moeder ontdekte de man het
toneel en ging improviseren met dans, expressie en geluid.

Vrouwen leerden hem schaamte te overwinnen en gaandeweg
begon hij spelend te vertellen van wat hij zag, verhalen van
duizend en één foto's die hij in zijn hart bewaarde.

En de mensen klaptten,

en de man zag hoe de verhalen speelden in de mensen en de
mensen speelden in de verhalen.

Hoewel hij wist hoe moeilijk speelse verhalen zich soms laten
vangen, pakte hij zijn pen om zo zijn verhalen in het rond te
sturen.

En hij zette zich neer

en begon:

“Er was eens een enig kind...”

Diemen, september 1992

Pete Pronk

LOODJE

Het huis van ouwe Toon ziet er zo gammel uit dat het niemand zou verbazen als het met de eerste de beste windvlaag krakend in elkaar zal storten.

Maar huizen zijn soms sterker dan je denkt.

Net als sommige mensen.

En hun verhalen.

Zeker dit verhaal van ouwe Toon.

“Ooit,
lang geleden dus,
toen ik nog jong was,
stond hier, vlak voor mijn huis op het grasveld,
een standbeeld,
Het stelde een manspersoon voor.
Met op zijn hoofd een bolhoed en gekleed in een
loden jas.
‘Loodje’, noemde ik hem
(zijn ware naam was door weer en wind van de
sokkel geveegd).
Zeg maar gerust dat Loodje mijn beste vriend is
geweest.
Altijd was hij er.
Bescheiden, nooit opdringerig, rustig.
In al die jaren heb ik de meest uiteenlopende
gesprekken met hem gevoerd.
Nooit viel hij mij in de rede.
Wat deed die aandacht mij goed!
Tot die gedenkwaardige nieuwjaarsdag.

Ik weet nog goed hoe ik in opperbeste stemming de
eerste dag van het nieuwe jaar instapte.
En om mijn vriend Loodje in mijn vreugde te
betrekken, liep ik naar buiten met de bedoeling hem
een bloem in zijn knoopsgat te steken.
Ik hoor mijzelf nog plechtig mijn stem verheffen, het
lijkt verdorie wel of ik hem een medaille ga opspelden:
“Loodje, gelukkig nieuwjaar!”

Stapt hij in één keer van zijn sokkel af!
Ik schrik me rot.
Mijn mond valt open.
En het wordt nog erger als hij met een donkere stem
de stilte doorbreekt:

“Hoezo gelukkig?
Wat denk je hoe het is om hier altijd maar te
staan.
TE STAAN!
Terwijl de hond z'n poot optilt
en er een vogel op mijn kop zit.
Shit!”

Voor ik van mijn schrik bekomen ben val ik alweer in
een nieuwe verbazing wanneer achter mij volkomen
onverwacht een andere stem klinkt:

“Kop dicht, Loodje.”

Met een ruk draai ik me om en zie een groen
uitgeslagen gietijzeren kerel op een uit het zelfde
materiaal vervaardigd paard.

“Niemand hoeft te weten dat wij vertrekken
Loodje,” gromt de ijzervreter.

En nu zie ik het pas goed!
Het hele grasveld staat vol met beelden in de meest
uiteenlopende soorten en maten, en allemaal dreunen
ze:

“Een goed begin...

Een goed begin...

Een goed begin...”

Loodje loopt langzaam van mij vandaan.

Hij neemt zijn hoed af en begint er mee te zwaaien.

Zowaar komt er een blos op zijn wangen.

Ik volg hem met mijn ogen en zie hoe een beeldige
jonge vrouw zich losmaakt van de anderen.

Ze is naakt.

Van brons.

Ik hoor het zachte tinkelen wanneer ze elkaar
omhelzen en Loodje zijn jas om haar heenslaat.”

Ouwe Toon schraapt zijn keel.

“Ze zijn nu vast in een ander park heel gelukkig met elkaar.

Alleen, ik mis hem wel.”

En dan, net als toen, legt ouwe Toon een bloem op de lege sokkel,

en fluistert:

“Gelukkig nieuwjaar, Loodje!”